

BÆRUM KOMMUNE
Postboks 700
1304 SANDVIKA

Saksbehandler, innvalgstelefon
Anine Eitrem Landmark, 69247514

Fylkesmannens vedtak i klagesak - nedgravd oljetank i Tveterveien 2c - Bærum kommune

Kommunens vedtak av 17.01.2019 om avslag på søknad om tillatelse til å la nedgravd oljetank bli liggende, opprettholdes. Det foreligger ikke et «særlig tilfelle» som kan begrunne at nedgravd oljetank tilhørende Tveterveien 2c kan bli liggende. Eier er forpliktet til å sørge for at oljetanken fjernes ved å grave den opp etter at den er tømt og rengjort. Fylkesmannens vedtak er endelig, og kan ikke påklages.

Vi viser til Bærum kommunes oversendelse av klage, datert 09.04.2019. Fylkesmannen beklager lang saksbehandlingstid.

Bakgrunnen for saken

Den 25.09.2018 søkte Thomas Selbekk, eier av Tveterveien 2c i Bærum kommune, om tillatelse til å la eiendommens nedgravde oljetank bli liggende i bakken, mot at den rengjøres og fylles. Tanken ligger nedgravd ved inngangsparti under anlagte heller, mellom garasje og husvegg. Det er opplyst at eiendommens tidligere oljetank av stål ble fjernet og erstattet med dagens glassfibertank i 2013. Etter at ny tank var på plass, ble trappenedgang til kjelleretasje med støttemur i betong oppført inntil den nye tanken. Søknaden er begrunnet i at tanken ligger svært vanskelig til, og at oppgraving vil føre til store og kostbare inngrep med stor risiko for innrasing og setningsskader på garasje, skade på støttemur til nybygd trappenedgang, og skade på drenering. Vi viser til situasjonskart og bilder av tankens beliggenhet vedlagt søknaden.

Kommunens oppfatning var at oppgraving og fjerning av oljetanken ikke ville føre til store vanskeligheter eller kostnader. På denne bakgrunn avsto kommunen søknaden i vedtak av 17.01.2019. Vedtaket ble fattet med hjemmel i kommunes lokale forskrift «*forskrift om tiltak for å motvirke fare for forurensning fra nedgravde oljetanker*» av 08.02.1999, jf. forurensningsforskriften § 1-8.

Vedtaket ble påklaget av Thomas Selbekk (heretter «klager») den 09.11.2018. Kommunen tok ikke klagen til følge, og oversendte saken til Fylkesmannen for endelig avgjørelse.

Klagens innhold

E-postadresse:
fmovpost@fylkesmannen.no
Sikker melding:
www.fylkesmannen.no/melding

Postadresse:
Pb 325
1502 Moss

Besøksadresse:
Moss: Vogts gate 17
Drammen: Grønland 32
Oslo: Stensberggata 27

Telefon: 69 24 70 00
www.fylkesmannen.no/ov
Org.nr. 974 761 319

Klager viser til uttalelse datert 12.02.2019 fra Tømrermester Jo Morten Hagen, som i 2013 stod for drenering, installering av ny glassfibertank og oppføring av trappenedgang med støttemur i betong inntil tanken. Det fremgår av uttalelsen at fjerning av tanken vil medføre risiko for innrasing og setningsskader på garasje og skader på drenering og støttemur til trappenedgangen.

Klager viser også til sertifikat datert 22.02.2019 fra Norsk Spesialolje AS, som dokumenterer at tanken er rensert og påfyllingsrør fjernet. Det er ingen hull i eller skade på tanken. Dermed foreligger ingen fare for lekkasje eller forurensning til grunnen.

Videre har klager anført at det er åpenbart at det er mer komplisert å komme til med graver nå enn da tanken ble gravd ned, da støpt trappenedgang til kjeller blokkerer tilkomst med gravemaskin fra denne siden.

Kommunens vurdering

Kommunen har følgende merknader til klagers anførsler:

- Det forhold at eier eller tidligere eier av eiendommen har anlagt konstruksjoner over eller inntil oljetanken som medfører risiko, kan etter kommunens syn ikke nødvendigvis innebære at det foreligger et særlig tilfelle.
- Det er nødvendig å praktisere en snever adgang til å gi dispensasjon fra hovedregelen for å ivareta lovens formål. Dette begrunnes i at det ikke er uvanlig med små tomter og relativt høy utnyttelsesgrad i tettbygde strøk. Derfor er det også relativt vanlig med trapper, støttemurer, uteboder og andre konstruksjoner plassert over eller inntil nedgravde oljetanker.
- Kommunen er enig i at fjerning av nedgravde oljetanker ofte medfører en del risiko. Tanken ble imidlertid byttet ut i 2013. Det er uansett ikke grunnlag for å hevde at oppgraving av dagens tank medfører stor risiko for å mislykkes, og konsekvensene dersom det går galt kan ikke hevdes å være vesentlige. Tilfeller som medfører betydelig risiko for setninger og skader på boligen, vil typisk være der oljetanken ligger under boligens grunnmur eller i tilfeller hvor det er svært dårlig grunnforhold.
- Under befaring den 15.03.2019 observerte kommunen at tanken ligger lett tilgjengelig for gravemaskin eller minigraver. Bilder fra befaring dokumenterer at arbeidet er påbegynt.

Lovgrunnlaget

Forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 1, vedtatt med hjemmel i forurensningsloven § 9 første ledd nr. 3, omhandler tiltak for å motvirke forurensning fra nedgravde oljetanker. I henhold til forurensningsforskriften § 1-8 er hovedregelen at tanker som permanent tas ut av bruk, skal tømmes og graves opp. Forskriften gjelder for nedgravde oljetanker med kapasitet til å oppbevare mer enn 3200 liter olje. Kommunen kan i «særlige tilfeller» gi tillatelse til at tanken kan bli liggende i bakken. Dersom det foreligger et særlig tilfelle, skal tanken rengjøres og fylles med sand, grus o.l.

Kommunen er gitt myndighet til å bestemme at forurensningsforskriften kapittel 1 også skal gjelde for tanker med kapasitet til å oppbevare 3200 liter olje eller mindre, jf. § 1-2. Formannskapet i Bærum kommune har gjennom «*forskrift om tiltak for å motvirke fare for forurensning fra nedgravde oljetanker*» av 08.02.1999 bestemt at reglene skal gjelde for alle nedgravde oljetanker i kommunen, uten hensyn til størrelse. Forskriften er erstattet av ny lokal forskrift; «*forskrift om nedgravde oljetanker, Bærum kommune, Akershus*», som trådte i kraft den 24.10.2018.

Kommunens avslag ble vedtatt med hjemmel i kommunes tidligere forskrift. Vi legger til grunn at dette skyldes en «inkurie» fra kommunens side, hvilket vil si at kommunens hensikt var å anvende den gjeldende forskriften av 24.10.2018. Vi understreker at kommunens gjeldende forskrift er innholdsmessig lik forskriften fra 1999. Vi finner derfor at Fylkesmannen kan rette opp denne «inkurien» i klagesaksbehandlingen, uten at det vil påvirke klagers rettsstilling i forhold til forskriften fra 1999.

Fylkesmannens vurdering

Klager har anført at tankens plassering gjør at det er svært vanskelig å komme til med gravemaskin. På bakgrunn av situasjonskart og bilder vedlagt klagers søknad samt tilsynsrapport fra kommunen, har vi vurdert at tanken ligger tilgjengelig for gravemaskin.

Videre har klager anført at arbeidet vil føre til store og kostbare inngrep som følge av at tanken ligger nedgravd tett inntil trappenedgang med støttemur i betong. Spørsmålet i saken er om dette er å anse som et «særlig tilfelle» som tilsier at tanken kan bli liggende i bakken.

Forurensningsforskriften utdyper ikke nærmere hva som er å anse som et «særlig tilfelle». En naturlig forståelse av ordlyden er at det er tale om forhold utover det som er normalt å forvente ved oppgraving av nedgravde oljetanker. Ordlyden må forstås i lys av bestemmelsens formål, som kommer til uttrykk i forurensningsforskriften § 1-1. Her fremgår det at «oljetanken til enhver tid skal være i slik tilstand at risiko for forurensning er minst mulig». Nedgravde oljetanker utgjør en risiko for forurensning. Det kan være oljesøl innunder tanken som følge av allerede oppståtte lekkasjer, tidligere overfyllinger og liknende, og oljen kan spre seg over tid. Dette gjelder også glassfibertank som er rengjort og tømt. Vi er derfor ikke enig i at tanken ikke innebærer en risiko for forurensning. Det er kun ved å tømme tanken, rense den, for så å grave den opp at forurensning sikkert kan unngås. Vurderingen av om det foreligger et «særlig tilfelle» må derfor ta hensyn til at nedgravde oljetanker i seg selv utgjør en fare for forurensning, uten hensyn til den enkelte tankens kvalitet.

Hovedregelen om at nedgravde oljetanker permanent tatt ut av bruk skal graves opp og fjernes, er begrunnet i at behovet for å forebygge risiko for forurensning er vurdert å veie tyngre enn kostnadene eller ulempene for den enkelte tankeier. Imidlertid kan store vanskeligheter ved å grave opp og fjerne tanken eller kostnadene ved dette arbeidet, etter en konkret vurdering tale for at det foreligger et «særlig tilfelle». Dette fremgår av veileder 97:05 fra Statens forurensningstilsyn TA-1480, utarbeidet som hjelpemiddel for kommunene:

«Normalt skal nedgravde oljetanker som permanent tas ut av bruk fjernes fra grunnen. I spesielle situasjoner hvor oppgraving medfører store vanskeligheter eller kostnader, f.eks. på grunn av bygningsmessige forhold, kan kommunen gi tillatelse til at tanken alternativt fylles med grus, sant o.l.»

Vurderingen av kostnadene må ta hensyn til at eier alternativt må dekke kostnadene ved å tømme, returnere væske, rengjøre, fylle og kontrollere tanken. Videre må vurderingen ta hensyn til at oppgraving av oljetanker normalt påfører eier betydelige utgifter. Det er først når tankens plassering eller spesielle forhold på stedet fører til at kostnadene overstiger normale og forventede utgifter, at det kan være tale om et «særlig tilfelle».

Kostnadene som skyldes graving og påfylling av masser samt levering av tanken til mottak, er normale kostnader som enhver tankeier må dekke - uavhengig av tankens plassering. Slike kostnader kan derfor ikke vektlegges i vurderingen av om det foreligger et «særlig tilfelle». Som veilederen fremhever, kan derimot store vanskeligheter som følge av «bygningmessige forhold»

tale for at det foreligger et «særlig tilfelle». Vi er enig i kommunens vurdering at dette typisk vil være tilfeller der det er betydelig risiko for setninger og skader, enten som følge av at oljetanken ligger under boligens grunnmur eller i tilfeller hvor det er svært dårlig grunnforhold. Slike forhold kan gjøre at oppgraving av tanken er teknisk krevende eller det er risiko for å mislykkes med betydelige konsekvenser dersom det går galt. I slike tilfeller vil vanskelighetene ved å grave opp tanken overstige det tankeier i alminnelighet må kunne regne med.

Basert på situasjonskart og bilder vedlagt klagers søknad samt tilsynsrapport fra kommunen, har vi vurdert at oppgraving av tanken fremstår som ordinære bygg- og anleggsarbeider, som en kvalifisert entreprenør bør kunne utføre, uten betydelig risiko for skade på boligens grunnmur. Dette bekreftes av at tilsvarende arbeid ble utført i 2013, i forbindelse med at tidligere oljetank ble gravd opp og erstattet med dagens glassfibertank.

I dette tilfelle er imidlertid tilgang til tanken vanskeliggjort ved at eier har oppført støttemur og trappenedgang inntil glassfibertanken. Fylkesmannen er enig i at oppgraving av tanken medfører en risiko for skade på støttemuren eventuelt trappenedgangen. Vi kan imidlertid ikke se at dette er et «særlig tilfelle». Vi viser til at kommunen har vektlagt at det ikke er uvanlig med små tomter og relativt høy utnyttelsesgrad i tettbygde strøk. Derfor er det heller ikke uvanlig at trapper, støttemurer, uteboder og andre konstruksjoner plasseres over eller inntil nedgravde oljetanker. Etter Fylkesmannens syn er dette et relevant hensyn i vurderingen av om det foreligger et «særlig tilfelle». Behovet for å ta hensyn til lokale forhold, i dette tilfelle utfordringen med tett bebyggelse og høy utnyttelsesgrad, er også bakgrunnen for at kommunen er tildelt myndighet til å vedta egen forskrift på dette området.

Det er også relevant å ta i betraktning at eier plikter å iverksette periodisk tilstandskontroll, utbedring og om nødvendig oppgraving, jf. blant annet forurensningsforskriften § 1-5, jf. § 1-6 og § 1-8. Tanken skal derfor være tilgjengelig til enhver tid. Dette taler for at det er klager som i utgangspunktet må ha risikoen for vanskelighetene eller kostnadene som skyldes at trappenedgang med støttemur er oppført inntil oljetanken. På denne bakgrunn vurderer vi at det er uheldig å legge til rette for en praksis der vanskeligheter eller kostnader, som skyldes at eier har vanskeliggjort tilkomst til tanken, gir grunn til å unnlate å grave opp og fjerne tanken. I så fall vil regelen i praksis blir at nedgravde oljetanker kan bli liggende i bakken, med mindre eier har sørget for at tanken er lett tilgjengelig. Dermed vil boligeiere som vanskeliggjør tilkomst til tanken gis en uberettiget «fordel», fremfor eiere som sørger for at tanken er tilgjengelig. Det er vanskelig å se at dette har vært hensikten med lovens unntaksregel. En slik praksis vil også være i strid med lovens formål og de hensyn som begrunner at oljetanken skal være tilgjengelig for service, vedlikehold og om nødvendig oppgraving.

Vi har vurdert oljetankens plassering og vanskelighetene ved å grave opp tanken, opp mot normal og forventet kostnad og risiko, samt hensynet til å sikre en praksis som er i tråd med lovens formål. Etter dette kan vi ikke se at det foreligger et «særlig tilfelle» i denne saken.

Konklusjon

Fylkesmannen har kommet til at kostnader og vanskeligheter som skyldes at trappenedgang med støttemur er oppført inntil oljetanken, ikke er et «særlig tilfelle» som kan begrunne at oljetanken kan bli liggende i bakken.

Vedtak

Eier av Tveterveien 2c er forpliktet til å sørge for at nedgravd oljetank tilhørende eiendommen graves opp og fjernes. Hjemmel for vedtaket er lokal forskrift av 24.10.2018 «*forskrift om nedgravde*

oljetanker, Bærum kommune, Akershus», vedtatt med hjemmel i forurensningsforskriften § 1-8. Vedtaket i klagesaken er endelig. Det er ikke adgang til å klage over vedtaket, jf. forvaltningsloven § 28, jf. § 29.

Med hilsen

Gunhild Dalaker Tuseth
avdelingsdirektør
Klima- og miljøvernavdelingen

Kari Skogen
seksjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Thomas Selbekk Tveterveien 2 C 1344